

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 16-09-53441 אלמוניות נ' האפוסטרופוס הכללי
ת"ע 16-09-53549 פלונית נ' אלמוניות

בפני כב' השופטת פאני גילת כהן

תובעות

1.אלמונית
2.אלמונית

מיוצגות ע"י עוה"ד מאיר הגר ואח'

נתבעת

פלונית

מיוצגת ע"י עוה"ד שגיא אורבך

פסק דין

"...חלפו עברו ימי עץ התומר והשקמה. אכן, לעולם ישאב שופט צדק מלבן, אך זאת יעשה לאחר שהקדים ומילא את כרסו בחוכמת החיים ובחוכמת המשפט: בערכים, בעיקרי יסוד, בדוקטרינות, בכללים...דוקטרינות היו כאותם עמוד אש ועמוד ענן מידי הקדש של עמנו" (השופט מישאל חשין ז"ל, ע"א 189/95 בנק אוצר החייל נ' אהרונוב, פ"ד נג(4)199).

מבוא

שירת חייו של ז"ל באמצע נפסקה. או אז פרצה מחלוקת בעניין עיזבונו כשמצדו האחד של המתירס בנותיו העותרות לקבלת צו ירושה לפיו יורשות הן את מלוא העיזבון בחלקים שווים, ומן העבר האחר גב' הטוענת להיותה ידועה בציבור שלו, הזכאית לרשת מחצית מעיזבונו.

רקע כללי

1. עניינם של הליכים אלה הוא, אפוא, בקשת התובעות לקבלת צו ירושה אחר עיזבון אביהן המנוח מר ... ז"ל, והתנגדות לבקשה, אשר הוגשה ע"י הנתבעת ומבוססת על הטענה כי בימי חייו היו המנוח והיא בני זוג ידועים בציבור.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 53441-09-16 אלמוניות נ' האפוסטרופוס הכללי

ת"ע 53549-09-16 פלונית נ' אלמוניות

2. ביום 24.06.2016 הלך לעולמו מר... ז"ל (להלן: "המנוח") בהיותו כבן 45 שנים בלבד לאחר שנפגע קשות בתאונת דרכים.

3. במועד בו נפטר היה המנוח גרוש ואב לשתי בנות צעירות: ... ו... (להלן: "התובעות" ו/או "בנותיו של המנוח").

4. ביום 26.07.2016 פנו בנותיו של המנוח לרשם לענייני ירושה במחוז הדרום בבקשה למתן צו ירושה אחר עזבונו לפיו הן יורשותיו היחידות, ומשכך, דין עזבונו להתחלק ביניהן בחלקים שווים. יצוין, כי במועד הגשת הבקשה הייתה הבת ... עדיין קטינה, אך זמן קצר לאחר מכן ועוד טרם התקיימה ישיבת קדם המשפט הראשונה, היא בגרה.

5. הנתבעת, אשר הגישה ההתנגדות לבקשה, הייתה לטענתה בת הזוג והידועה בציבור של המנוח מאז שנת 2008 ועד מועד פטירתו. משהוגשה התנגדות, כאמור, ובהתאם להוראות הדין, הועברו ביום 22.09.2016 ההליכים לדיון בפניי.

6. יוער, כי במועד הגשת ההתנגדות הייתה נתונה הנתבעת בהליכי פשיטת רגל, ועל כן עתר ב"כ היועמ"ש לצירוף המנהל המיוחד להליך.

7. ישיבת קדם המשפט הראשונה התקיימה ביום 19.06.2017. בתום הדיון ניתנה לנתבעת הוראה לקבלת אישור מבית המשפט של פשיטת הרגל, תוך שהובהר, כי קבלת האישור היא תנאי לניהול ההליך; כן התבקשו הצדדים לגבש הסכמות בעניין רכבו של המנוח ופריטי המיטלטלין שלו ובנוסף ניתן צו לקבלת מידע מגופים שונים בעניינו של המנוח.

8. ישיבת קדם משפט נוספת התקיימה ביום 07.09.2017. גם אז טרם הונחה לפניי עמדת המנהל המיוחד וטרם הוגשה ע"י הנתבעת בקשה לקבלת האישור לניהול התובענה. בתום הדיון ניתנו הנחיות ברורות בעניין קבלת האישורים הנדרשים וההליך נקבע לדיון קד"מ מסכם לאחר הגשת תצהירים.

9. ביום 25.09.2017 הגישה הנתבעת לתיק בית המשפט החלטה של בית המשפט של פשיטת הרגל לפיה ניתן לה האישור לניהול התובענה ובלבד שלא יוטלו הוצאות כלשהן על קופת הכינוס.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 53441-09-16 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי
ת"ע 53549-09-16 פלונית נ' אלמוניות

1

2 10. ביום 07.03.2018 התקיימה ישיבת קדם משפט מסכם ובסופה, ומשלא עלה בידי בית
3 המשפט להביא הצדדים לפשרה נוכח עמדותיהם הקוטביות, נקבע ההליך לשמיעת
4 ראיות.

5

6 11. ביום 10.06.2018 עתרו התובעות למתן צווים לגילוי מסמכים, הן בהתייחס לעיזבון
7 המנוח והן בהתייחס לנתבעת. לאחר שהתקבלה תגובת הנתבעת ניתנה ביום
8 06.07.2018 החלטה מנומקת ובה התקבלה הבקשה לקבלת מידע הנוגע לעיזבון
9 המנוח (כפי שנקבע כבר בראשית ההליך); והבקשה לקבלת מידע בעניינה של הנתבעת
10 התקבלה באופן חלקי.

11

12 12. דיוני שמיעת הראיות התקיימו בימים: 04.02.2019, 05.02.2019, 06.02.2019,
13 07.02.2019, והצדדים סיכמו טענותיהם בכתב.

14

15 13. להשלמת התמונה יצוין, כי ביום 16.05.2019 הגישו התובעות בקשה למינוי מנהל עיזבון
16 זמני לשם שמירה על נכסי העיזבון ולצורך הגשת תביעות לקבלת תגמולי ביטוח.
17 בהיעדר הסכמה נקבעה הבקשה לדיון ובמסגרת הדיון מיום 07.10.2019 הושגה
18 הסכמת הצדדים לפיה ימונו באי כוחם כמנהלי עיזבון זמניים לצורך הגשת תביעות
19 בעניין קבלת התגמולים מפוליסות ביטוחי החיים שהיו למנוח בלבד, פן תתיישנה
20 התובעות. כן נקבע, כי ככל שיתקבלו כספי התגמולים טרם ההכרעה בהליכים
21 שבכותרת, הם יוחזקו בנאמנות.

22

23 **דיון והכרעה**

24

25 14. אין חולק, כי בין הנתבעת והמנוח נרקמה מערכת יחסים רומנטית.

26

27 15. המחלוקת הנטושה בין הצדדים נסובה סביב טיבה של מערכת יחסים זו - האם היו
28 השניים ידועים בציבור, כטענת הנתבעת או שמא הייתה היא אחת מני נשים מספר
29 עמן ניהל המנוח במקביל קשרים רומנטיים או אינטימיים כחלק מאורח החיים
30 שאימץ לעצמו לאחר גירושיו כטענת התובעות.
31 נהיר, שמחלוקת זו אינה לשם שמיים, כי אם הזכויות העשויות לצמוח מן ההכרעה
32 בה בכל הנוגע לעיזבון המנוח.

33

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 53441-09-16 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 53549-09-16 פלונית נ' אלמוניות

16. לטענת הנתבעת, המנוח והיא ניהלו קשר זוגי ממושך ומחייב, הן בהיבט האינטימי, הן

בהיבט הרגשי והן בהיבט הכלכלי, אשר מצא ביטוי, בין היתר, באלה:

- המנוח העניק לה טבעת ביום הולדתה והציע לה נישואין כשנה טרם פטירתו.

- המנוח תכנן למכור את דירתו ולרכוש תחתיה נכס שיהא משותף לשניהם.

- הם נהגו כבני זוג לכל דבר ועניין: היו מבליים מדי ערב ולנים יחד בדירתה, למעט

בסופי השבוע בהם אירח את בנותיו; נהגו לצאת יחד לאירועים הן מצד משפחתו

של המנוח והן מצד משפחתה; בסופי השבוע בהן היו מגיעות בנותיו של המנוח

אליו, היא נהגה לעמול ולהתקין סעודת שבת, והמנוח ובנותיו, ... בנה, היא

ושכנותיה סעדו יחדיו; היא תמכה במנוח כאשר איבד את אביו כארבעה

חודשים טרם הלך הוא עצמו לעולמו.

- הם ניהלו משק בית משותף, ובתוך כך רכשו יחד מוצרי חשמל וריהוט לביתה;

המנוח שילם באמצעות המחאות שנמשכו מחשבונו את דמי השכירות עבור

הדירה בה התגוררו ואף נשא בהוצאות החזקתה השוטפות; המנוח נשא גם

בעלויות טיפול השיניים שלה בסך של כ- 25,000 ₪; המנוח נשא אף בתשלום

שכר טרחתה של עורכת הדין אשר ייצגה אותה בהליך פשיטת הרגל, על מנת

שמלוא חובותיה יסולקו והם יוכלו להינשא זה לזו.

17. מנגד טוענות התובעות, כי המנוח והנתבעת ניהלו אמנם קשר זוגי, אך אין הוא מגיע כדי

היותם ידועים בציבור, וכי היה זה קשר רומנטי אחד מני רבים אותם ניהל המנוח עם

נשים שונות. התובעות סומכות ידיהן על העובדות הבאות:

- מדובר בקשר שמטרתו הייתה בילויים משותפים תוך שהמנוח הקפיד על הפרדה

רכושית מלאה, מוחלטת ומכוונת.

- המנוח והנתבעת לא התגוררו יחד: המנוח המשיך להחזיק בדירתו ולהתגורר

בה; הנתבעת לא החזיקה במפתח של דירת המנוח, ואף הוא לא החזיקה במפתח

של דירתה; היא כמעט לא ביקרה את המנוח בדירתו; המנוח לא נהג בדירתה

כבביתו, ובתוך כך לא החזיק שם בגדים, לא התקלח במקום, לא הגיע לדירתה

בשובו מיום העבודה שלו ולא יצא ממנה בבקרים לעבודתו; המנוח ניהל את

משק הבית שלו באופן עצמאי בדירתו ובתוך כך כיבס את בגדיו בעצמו, הסתייע

בשירותי ניקיון בתשלום וביצע בעצמו הקניות במרכול.

- המנוח והנתבעת לא ניהלו חשבון בנק משותף.

- המנוח אכן סייע לנתבעת מבחינה כלכלית, בהיותו נדיב ורחב לב, אשר הרבה

לסייע כלכלית לאנשים שונים, ולכן אין בכך להעיד על היות הקשר בין השניים

מחייב.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 16-09-53441 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 16-09-53549 פלונית נ' אלמוניות

- 1 • למנוח לא הייתה כל מניעה משפטית, הלכתית או חוקית לשאת את הנתבעת
- 2 לאישה, ולמרות זאת הוא לא עשה כן, ומשכך אין לקבל טענתה בעניין הצעת
- 3 הנישואין החשאית שלו.
- 4 • הנתבעת לא פעלה לצורך ההכרה בה כידועה בציבור בפני שום גורם או רשות
- 5 שלטונית, לרבות לא בפני המל"ל, מקום העבודה של המנוח וחברות הביטוח
- 6 השונות.
- 7 • השתק שיפוטי - לאורך השנים הצהירה הנתבעת בהזדמנויות שונות ובפני גופים
- 8 שונים, כי היא מתגוררת בגפה, וכי אין לה בן זוג. בנסיבות אלו, לדידן, מושתקת
- 9 היא מלטעון כעת שהיא הייתה ידועה בציבור של המנוח טרם הסתלקותו מן
- 10 העולם.

המסגרת הנורמטיבית

- 13 18. סעיף 55 לחוק הירושה – התשכ"ה- 1965 (להלן: "חוק הירושה") קובע לאמור: "איש
- 14 ואשה החיים חיי משפחה במשק בית משותף אך אינם נשואים זה לזה, ומת אחד
- 15 מהם ובשעת מותו אף אחד מהם לא היה נשוי לאדם אחר, רואים את הנשאר בחיים
- 16 כאילו המוריש ציווה לו מה שהנשאר בחיים היה מקבל בירושה על-פי דין אילו היו
- 17 נשואים זה לזה, והוא כשאין הוראה אחרת, מפורשת או משתמעת, בצוואה
- 18 שהשאיר המוריש".

- 19
- 20 19. עניינו הרואות, כי שלושה תנאים נקבעו בהוראה זו לצורך הכרה בבן הזוג הנותר בחיים
- 21 כידוע בציבור אשר בכל הנוגע לירושה על פי דין, הושווה מעמדו למעמד בן הזוג
- 22 הנשוי:

- 23 א- קיום יחסי משפחה;
- 24 ב- משק בית משותף;
- 25 ג- איש מהצדדים אינו נשוי לאדם אחר.

- 26
- 27 20. הלכה פסוקה היא, כי לצורך ההכרעה בשאלה האם בן הזוג הנותר בחיים בא בגדרו של
- 28 סעיף 55 לחוק הירושה, יש להוכיח עמידה בשלושת התנאים המצטברים דלעיל, ולא
- 29 נדרשת הוכחתה של כוונת הורשה או כוונת שיתוף של בן הזוג המוריש ביחס לבן הזוג
- 30 הנותר בחיים.

- 31
- 32 **וראו בעניין זה:**

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 53441-09-16 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 53549-09-16 פלונית נ' אלמוניות

1 • פסק דינו של השופט בך בהלכת שנצר: "מטרתו של סעיף 55 הייתה להשוות את
2 מעמדו של הידוע בציבור למעמדו של בן הזוג הנשוי, ככל שמדובר בזכות הירושה
3 על-פי דין. המחוקק לא קבע סייגים להוראת סעיף 55 באשר לדירת מגורים או
4 באשר לכל תחום אחר. לפיכך, אם עומד בן הזוג בדרישות ובתנאי סעיף 55, אזי
5 מתייחס אליו המחוקק כאילו היה בן-זוג נשוי לכל דבר ועניין. לא זו בלבד שאין
6 בסעיף 55 או סעיף 11(א)(2) דבר המעיד על יחס שונה לנשוי ולידוע בציבור, אלא
7 שההפך הוא הנכון..." (ע"א 741/88 שנצר נ' ריבלין, פ"ד מה(2)89; ההדגשות אינן
8 במקור - פ.ג.כ.).

9

10 • פסק דינו של השופט טירקל בהלכת בלאי: "מטרתו של סעיף 55 לא היתה ליצור
11 הסדר מיוחד – העומד בין ירושה עפ"י דין לבין ירושה עפ"י צוואה – אלא להשוות
12 את מעמדו של בני זוג לא נשואים שנתקיימו בהם היסודות בסעיף (ידועים בציבור)
13 למעמדו של בני זוג נשואים. לפיכך, אם עומד בן הזוג בדרישות ובתנאי סעיף 55,
14 אזי מתייחס אליו המחוקק כאילו היה בן-זוג נשוי לכל דבר ועניין" (ע"א 1717/98
15 יוסף בלאי נ' אדית פוזש, פ"ד נד(4)376; ההדגשות אינן במקור – פ.ג.כ.).

16

17 • פסק דינו של הנשיא ברק (כתוארו אז), המאמץ עמדת השופט טירקל באשר הובאה
18 לעיל: "בצדק ציין השופט י. טירקל כי הזכות לרשת על פי סעיף 55 אינה תלויה
19 בתנאי נוסף או בכוונה כלשהי של בן הזוג שנפטר, אלא די בכך ששלושת היסודות
20 נתקיימו כדי שבן הזוג שלא היה נשוי למנוח יהיה זכאי לרשת אותו כאילו היו
21 נשואים" (בע"מ 9607/03 פלוני נ' פלונית, פ"ד סא(3)726; ההדגשות אינן במקור –
22 פ.ג.כ.).

23

24 21. הנה כי כן, התכלית החקיקתית שמאחורי הוראת סעיף 55 לחוק הירושה היא השוואת
25 מעמדו של הידוע בציבור לבן הזוג הנשוי בכל הנוגע לזכות הירושה על פי דין.

26

27 22. לפיכך, כשם שאיננו מצווים לבחון קיומה של כוונת שיתוף או כוונת הורשה בין בני זוג
28 נשואים עת נדרשים אנו להוציא תחת ידינו צו ירושה, אין לעשות כן ביחס לבן או בת
29 הזוג הידועים בציבור, ובלבד שמתקיימים שלושת התנאים הקבועים בסעיף 55 לחוק
30 הירושה.

31

32 23. נפנה, אם כן, לאופן בו פירשה הפסיקה הוראת סעיף 55 לחוק הירושה, על התנאים
33 הקבועים בו.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 53441-09-16 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 53549-09-16 פלונית נ' אלמוניות

וכך, בין השאר, נקבע: "המבחן שמציב סעיף 55, הוא מבחן גמיש; אין לקבוע לו קריטריונים נוקשים, ויציקת התוכן תיעשה בהתאם לנסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה" (ראו ע"א 107/87 אלון נ' מנדלסון, פ"ד מג(1)431).

וכן: "קיצורו של המבחן אינו אלא קביעה אם היחסים בין בני הזוג שבהם דיבר סעיף 55 עולים בקנה אחד עם יחסים בין בני זוג נשוי. אך המבחן הוא גמיש ביותר כי אין לו מתכונת אחת של 'חיי משפחה במשק בית משותף' המצויה אצל כל הזוגות הנשואים ושונים הדברים כמעט מזוג לזוג לפי השוני בגילם, השכלתם, מזגם, השקפת עולמם, ארץ מוצאם, הרגלי חייהם, מקצועם, מצבם הכספי, מצב בריאותם וגורמים רבים אחרים שלא נצליח למנותם ולמצותם כאן. כך שאין לך מבחן נוקשה אובייקטיבי אלא מעין תדמית משתנית של יחסים בין בני זוג שמרכיביה שונים מזוג לזוג. מאידך ישנם גורמים קבועים באותו מבחן שמן הצורך לשקול את מציאותם הן מבחינת ישות והן מבחינת כמות. מקדמת דנא ובכל שיטות משפט של בני תרבות מונים שלשה יסודות בנישואין ועל המישורים של שלשת יסודות אלה מצויים הגורמים הקבועים של המבחן בו אנו עוסקים. (1) יסוד האישות ('עונתה' - 'torus'). (2) היסוד הכלכלי ('שאריתה וכסותה' - 'memsa'). (3) היסוד האמוצינאלי ('אהבה, אחוה שלום רעות') אולם יסודות אלה הם דברים שאין להם שעור וצמצום בממדיהם ואפילו העדר טוטלי מתוך סבה מבוררת של אחד מהם אינם עשויים בהכרח לקלקל את השורה" (ע"א 79/83 היועמ"ש נ' סוזן שוקרן, פ"ד לט(2)690; ההדגשות אינן במקור - פ.ג.כ.).

24. בהתייחס למשקל שיש ליתן למגורים משותפים של בני זוג לצורך ההכרעה בשאלת ניהולו של משק בית משותף על ידיהם כבר נקבע, כי אמנם מדובר באחד המבחנים, אך אין הוא היחיד, ואין להעניק לו עדיפות על פני יתר המבחנים שנועדו לתכלית זו.

ראו למשל הקבוע בפסק דינו של כב' השופט (בדימוס) יעקב כהן: "מהווה מבחן המגורים המשותפים (ולמעשה, הלינה המשותפת) אך ורק אחד מהגורמים הרבים המשפיעים על ההחלטה בסוגיית זיהוים של: 'חיי משפחה' במשק בית משותף" (ת"ע (כ"ס) 3600/07 ד'ר' נ' ל'. א', פורסם במאגרים האלקטרוניים).

25. פסק הדין אושרר ע"י בית המשפט המחוזי, אשר דחה הערעור על ההכרעה בו, תוך שנקבע, על ידו, בין היתר, לאמור: "אכן אפשר לראות את התפתחותה של ההלכה

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 53441-09-16 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 53549-09-16 פלונית נ' אלמוניות

במשך השנים באופן שכיום אין עוד דרישה דווקנית למגורים משותפים בכל עת,
ודרישה זו היא אך אחת מיני מאפיינים רבים שעל פיהם נבחנת השאלה אם במקרה
פלוני התקיימו 'חיי משפחה' במשק בית משותף" (עמ"ש (מרכז) 140-11-07 ל'. א'
נ' ד'. ר', פורסם במאגרים האלקטרוניים).

26. הכרעה זו עמדה גם לבחינת בית המשפט העליון, אשר דחה (מפי השופטת ארבל), בקשת
הרשות לערער עליה, תוך שנקבע על ידו לאמור: "על בית המשפט לבחון את מרכיב
המגורים במקרה הקונקרטי המובא להכרעתו, תוך שהוא בוחן את נסיבות הענין
מנקודת מבטם הסובייקטיבית של בני הזוג. היינו, יש להתחקות אחר אומד דעתם
של בני הזוג לעניין קביעות הקשר ומיסודו" (בע"מ 3497/09 פלונית נ' פלוניס,
פורסם במאגרים האלקטרוניים).

27. הנה כי כן ועפ"י ההלכה הפסוקה, בבואה ליישם ההוראה שבסעיף 55 לחוק הירושה, על
הערכאה הדיונית לבחון המקרה המובא לפניו באופן קונקרטי ועל יסוד נסיבותיו
הספציפיות, תוך התבוננות עמוקה לעבר האופן בו ראו בני הזוג מערכת היחסים
ביניהם על רקע כלל הנסיבות האופפות אותה, ובתוך כך אורחות חייהם והשקפת
עולמם.

28. ובאשר לנטל ההוכחה, הרי כבר נקבע בפסיקה, כי נטל ההוכחה לקיומה של מערכת
יחסים המגיעה כדי היות בני הזוג ידועים בציבור, רובץ לפתחו של הטוען זאת (ע"א
741/88 הנ"ל).

29. ודוק, מערכת יחסים של בני זוג "ידועים בציבור" אינה בבחינת סטטוס, כי אם מצב
עובדתי. עסקינן, אפוא, בהכרעה עובדתית תלויה הקשר, המתקבלת כתוצאה מבחינה
קונקרטית, כאמור, המותאמת לנסיבותיו המיוחדות של המקרה המובא בפני בית
המשפט ולמחלוקת שבבסיסו.

30. בנסיבות המקרה דנא, ושעה שאין המדובר במחלוקת בין איש ואישה בעניין אופי מערכת
היחסים שהייתה ביניהם, כי אם, כידוע, במחלוקת בין אישה ובין בנותיו של בן זוגה
המנוח, ועת, מטבע הדברים, לא ניתן לקבל גרסתו מפיו ולשמוע עדותו, הרי שהנטל
המוטל על כתפי הנתבעת להוכיח, כי הייתה ידועה בציבור שלו בימי חייו באופן
המקנה לה זכות לרשת מחצית מעיזבונו כאילו הייתה רעייתו במועד הפטירה שלו,
הוא נטל מוגבר (ע"א 5997/92 מלק נ' מנהל העיזבון הרב יהושע דויטש ז"ל, פ"ד
מא(5)1(ד1)).

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 16-09-53441 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 16-09-53549 פלונית נ' אלמוניות

השתק שיפוטי

31. נוכח הטענות שלפניי, מובן, כי טרם בחינה עובדתית של השאלה האם הנתבעת עומדת בתנאים הקבועים בסעיף 55 לחוק הירושה, יש להידרש לטענות התובעות בעניין ההשתק השיפוטי החל עליה.

32. כפי שיפורט להלן, בנסיבות המקרה דנא מצאתי, כי הנתבעת אכן מושתקת מלטעון במסגרת ההליכים שבכותרת שתי טענות מרכזיות, שהלכה למעשה מצויות בלבת ההתנגדות שלה, ולכן דינה להידחות.

33. התובעות טוענות, אם כן, כי הנתבעת מושתקת מלטעון במסגרת ההליכים שלפניי, כי הייתה ידועה בציבור של המנוח בימי חייו וכי התגוררה עמו, נוכח טענות אחרות שלה, שקדמו בזמן להליכים אלה ונטענו בהיות המנוח בין החיים, בפני מוסדות אחרים, לפיהן אין לה בן זוג והיא מתגוררת בגפה.

34. מנגד טוענת הנתבעת, כי טענת התובעות לתחולת הכלל בדבר השתק שיפוטי מהווה הרחבת חזית אסורה, שעה שלא נטענה במסגרת כתבי הטענות שלהן. לחילופין, וככל שטענה זו תידחה, טוענת היא כך:

- המסמך אשר הוגש לבית המשפט וסומן כ-ת/3 (תצהיר הסתבכות כלכלית שלה), הוגש בלא שניתן צו שיפוטי לקבלתו ומבלי שהוצגו בפני בית משפט זה יתר המסמכים מתיק בית המשפט של פשיטת הרגל, המאיינים את טענת ההשתק השיפוטי.
- התובעות אינן עומדות בתנאים הדרושים להוכחת השתק שיפוטי, עת לדידה אין די בהעלאת טענות סותרות בפני גורמים שונים אלא יש להוכיח, כי הטענה הראשונה הצמיחה טובת הנאה לטוען. לדידה, לא צמחה לה כל טובת הנאה מן ההצהרה שלה בפני בית המשפט של פשיטת הרגל, כיוון שבסופו של יום נשאה במלוא חובותיה לנושים.
- בסיכומיה מוסיפה וטוענת, כי אפילו שגתה בהציגה מצג שאינו מדויק בפני הרשויות, אין בכך לגרוע מן העובדה שהיא הייתה ידועה בציבור של המנוח לכל דבר ועניין.

35. ראשית, ובכל הנוגע לטענה בדבר הרחבת חזית - דין טענה זו להידחות.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 53441-09-16 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 53549-09-16 פלונית נ' אלמוניות

36. במסגרת ניהול ההליך עתרו התובעות למתן צו לגילוי מסמכים. בהחלטה מיום 06.07.2018 ניתן צו לגילוי מסמכים שעניינם הצהרות הנתבעת בפני המוסדות השונים, ובאמצעותה התקבלה בידן התביעה שהוגשה על ידה במוסד לביטוח לאומי. מובן, כי לא היה בידי התובעות לטעון טענה זו במסגרת התשובה שהוגשה על ידן לכתב ההתנגדות, שעה שהמסמכים המדוברים לא היו אז בחזקתן ולא הייתה להן כל אפשרות לדעת תוכן הצהרותיה של הנתבעת בפני המוסד לביטוח לאומי ו/או בפני בית המשפט המחוזי במסגרת הליך פשיטת הרגל. משמדובר במידע שלא היה בחזקת התובעות ולא היה באפשרותן להשיגו בכוחות עצמן, כי אם באמצעות צווים שיפוטיים, אין לראות בטענותיהן הנשענות על מידע זה הרחבת חזית אסורה.

37. באשר למסמכים הנוגעים להליך פשיטת הרגל - אכן במסגרת ההחלטה מיום 06.07.2018 לא התקבלה עתירת התובעות ולא ניתן צו לקבלת המסמכים מתיק פשיטת הרגל, תוך הפנייתן לבית המשפט של פשיטת הרגל בפניו תוכלנה להגיש הבקשה המתאימה. משהוצג על ידן תצהיר הנתבעת באשר הוגש לבית המשפט של פשיטת הרגל, יש להניח, כי פעלו בהתאם להוראות בית משפט זה, וכי המידע נחשף בפניהן כדין, ומכל מקום לא הוכח לפניי אחרת. משכך, חזקה כי התצהיר האמור הושג כדין, ואין מניעה מקבלתו כראיה בהליך שלפנינו, מה גם שממילא אין בשיטתנו תחולה לדוקטרינת פירות העץ המורעל. לפיכך, ומהנימוקים שהובאו לעיל, אין לראות גם בטענות התובעות הנשענות על תוכנו הרחבת חזית אסורה.

כך או כך, וגם אם היה על התובעות לפנות לבית המשפט בבקשה לתיקון כתבי הטענות שלהן נוכח המידע שהתקבל בידן, והן לא עשו כן, לא מצאתי בשל מחדל זה, ככל שהיה, להתעלם מתוכנם של המסמכים האמורים, ובאיזון בין כלל האינטרסים והנסיבות, שעה שממילא הסמכות לכך מסורה בידי בית משפט זה, ראוי ונכון יהא לסטות במקרה דנא מסדרי הדין למען עשיית הצדק וחקר האמת, תוך מתן ביטוי לכך במסגרת פסיקת ההוצאות.

השתק שיפוטי - המתווה הנורמטיבי

38. כידוע, כלל ההשתק השיפוטי חל ביחסים שבין בעלי הדין ובין המערכת השיפוטית, המייצגת את עניינו של הציבור כולו. השתק שיפוטי משתיק את מי שהעלה טענה פלונית בהליך אחד מלהעלות טענה סותרת בהליך אחר בלא תלות בשאלה האם יריבו הסתמך על הטענה שנטענה בהליך הראשון ושינה מצבו לרעה, ואף אם יריבו בהליך השני כלל לא לקח חלק בהליך הראשון (ראו: בר"מ 8689/14 הוועדה

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 53441-09-16 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 53549-09-16 פלונית נ' אלמוניות

המקומית לתכנון ובניה מגדל העמק נ' מבני תעשייה בע"מ, פורסם במאגרים
האלקטרוניים והפסיקה המוזכרת שם).

39. תכליתה של דוקטרינת ההשתק השיפוטי היא ביסוס אמון הציבור במערכת המשפט,
שמירה על טוהר המערכת המשפטית, חובת תום הלב לה כפופים צדדים להליך
השיפוטי ואיסור השימוש לרעה בהליכי המשפט.

40. יתדות ההלכה בעניין השתק שיפוטי נקבעו בפרשת בית ששון : "הטענה בדבר השתק

שיפוטי יכולה להתעורר מקום שבו אחד מבעלי-הדין מעלה טענות עובדתיות או
משפטיות סותרות באותו הליך עצמו או בשני הליכים שונים (ניתן לראות באיסור
על העלאת טענות עובדתיות חלופיות כנגד אותו בעל-דין בכתב-טענות אחד משום
דוגמה של השתק שיפוטי; האיסור קבוע בתקנה 72(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי,
תשמ"ד-1984). התכלית שמאחורי ההשתק השיפוטי היא למנוע פגיעה בטוהר ההליך
השיפוטי ובאמון הציבור במערכת המשפט וכן להניא מפני ניצולם לרעה של בתי-

המשפט (פרשת אינטרלגו [1], בעמ' 200 "Precluding Inconsistent ; R.G. Boyers
[20], at pp. 1251-1250 (Statements: The Doctrine of Judicial Estoppel).
בעוד שתורת ההשתק מכוח מצג מתמקדת בצדדים ובמערכת היחסים ביניהם, הרי
הדגש בהשתק השיפוטי הינו על היחס בין בעל-הדין לבין בית-המשפט. מכך אף
נובע שתחולתו של ההשתק השיפוטי אינה מוגבלת למצב דברים שבו מדובר באותם
מתדיינים בהליך הראשון ובהליך המאוחר (פרשת אינטרלגו [1], בעמ' 196;
[15], at p. 598 (Edwards v. Aetna Life Ins. Co. (1982), ואף אין דרישה
שהצד האחר שינה את מצבו לרעה (G. Spencer Bower, A.K. Turner The
[19], at p. 360 (Law Relating to Estoppel by Representation)...".
(רע"א 4224/04 בית ששון בע"מ נ' שיכון עובדים והשקעות בע"מ, פ"ד נט(6) 625;
ההדגשות אינן במקור - פ.ג.כ).

41. בפסק דינו היטיב השופט גרוניס (כתוארו אז) לתאר את החשיבות הרבה שיש בהחלת
כלל ההשתק השיפוטי במקרים המתאימים, תוך שהשווה את השימוש האסור
שעושה בעל דין בהעלאת טענות סותרות למיצג הלהטוטן בקרקס: "ניתן לדמות את
המבקשים ללהטוטן בקרקס הרוכב בעת ובעונה אחת על שני זוגות אופניים. הדבר
אפשרי בקרקס אך לא בבתי המשפט" (ראו שם).

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 16-09-53441 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 16-09-53549 פלונית נ' אלמוניות

42. עוד נקבע בפסיקה, כי להגנה על טוהר ההליך השיפוטי שני פנים:

- הפן המוסרי – שעניינו מניעת שימוש לרעה בהליכי בית המשפט והחלת חובת תום הלב החולשת על כל אחד משלביו של הליך שיפוטי או מעין שיפוטי.
- הפן המעשי – שעניינו מניעת קבלתן של החלטות סותרות בהליכים שונים, בין אם מדובר בהליכים המתנהלים בבתי המשפט ובין אם בהליכים מנהליים.

למען ההגנה האמורה, על שני פניה, בא אל העולם הכלל המדובר, לפיו בעל דין מושקע מלטעון טענות סותרות בהליכים שונים כל אימת שצמחה לו טובת הנאה כתוצאה מקבלתה של אחת הטענות.

להשלמת התמונה יוער, כי בבית המשפט העליון אין תמימות דעים בשאלה האם תנאי להחלתו של כלל ההשתק השיפוטי הוא, שהטענה אשר נטענה בהליך הראשון נתקבלה והיא שהצמיחה לטוען אותה טובת הנאה.
(ראו: בר"מ 8689/14 הנ"ל).

43. עוד נקבע בפסיקה, כי יש מקום להחלתה של דוקטרינת ההשתק השיפוטי לא רק כאשר נטענות מפי אדם טענות סותרות בפני ערכאות שיפוטיות שונות, כי אם גם בפני רשויות מנהליות (ראו פסק דינו של כב' השופט עמית ב- בר"מ 8689/14 הנ"ל ופסק דינה של כב' השופטת וילנר בת"א (חי) 1072/04 פרחאן זייד נ' הדר חברה לביטוח בע"מ גבעתיים, פורסם במאגרים האלקטרוניים).

44. בענווה ייאמר, כי אף שלכלל ההשתק השיפוטי השלכות פוגעניות והחלתו מביאה לשלילת זכותו של בעל הדין לקבל יומו בבית המשפט, לתכלית אותה נועד הוא להגשים יש חשיבות ראשונה במעלה, והיא משקפת מדיניות שיפוטית ראויה, עת מסתופפים באוהלו עקרונות יסוד של שיטתנו, כמפורט לעיל.

45. עצימת עיניים והתעלמות בית המשפט ממצב בו בעל הדין טען בשני הליכים שונים טענות הסותרות זו את זו על מנת לקדם עניינו, אינה אלא פגע רע, אשר המסר הגלום בה הוא מתן החירות למתדיין, בשם זכות הגישה לערכאות, לעשות שימוש לרעה בהליכי המשפט בבחינת המטרה מקדשת את האמצעים, ובתוך כך להתל בבית המשפט או ברשות המנהלית ולטעון ביודעין טענות שקריות עד כדי הפיכת האמת לערך שולי או זניח, הנדחה מפני האינטרסים האישיים שלו.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 16-09-53441 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 16-09-53549 פלונית נ' אלמוניות

מובן, כי לא זו בלבד שמצב דברים זה מסוכן ובלתי רצוי, אלא חותר הוא תחת יסודותיו של המשפט. וכי יש ספק, כי טוהר ההליך השיפוטי וחקר האמת אינם עקרונות על בשיטתנו! התשובה לכך ברורה מאליה.

שומה על בית המשפט, אם כן, לפקוח עיניו, לעמוד על המשמר ולוודא, כי הבאים בשעריו עומדים בתנאים הדרושים לשמירה על אמון הציבור במערכת המשפט ועל טוהרה, ובתוך כך באים בידיים נקיות, בהגינות, ביושרה ובתום לב.

ומדברים כלליים אלה לענייננו:

46. מן התשתית הראייתית המונחת לפניי עולה, כי במהלכה של תקופת הקשר הזוגי הנטען הצהירה הנתבעת בפני מוסדות שונים הצהרות השונות לחלוטין מאלו המובאות על ידה במסגרת ההליכים שלפניי:

- בעוד בהליכים שלפניי מצהירה הנתבעת, כי המנוח והיא היו בני זוג ידועים בציבור מאז שנת 2008, בתביעה שהוגשה על ידה ביום 13.03.2014 (לאחר כשש שנים של זוגיות עם המנוח כטענתה) במוסד לביטוח לאומי לגמלת הבטחת הכנסה ציינה בכתב ידה כהאי לישנא: **"אין לי בן זוג"**. זאת ועוד, במלאה את טופס התביעה, הותירה הנתבעת את הרובריקה שעניינה הכנסות בן הזוג ריקה (ראו ת/1).

- בניגוד להצהרתה במסגרת ההליכים המתנהלים לפניי, כי המנוח והיא התגוררו יחד בדירתה, בתצהיר שהוגש ע"י הנתבעת ביום 28.06.2015 ונושא כותרת "תצהיר הסתבכות" בבית המשפט המחוזי בו נוהל הליך פשיטת הרגל בעניינה ובמסגרתו הוצהר על ידה, בין היתר, לאמור: **"אני מתגוררת לבד בדירה שכורה ברחוב ..."** (ראו ת/3). יוער, כי בתצהיר האמור נטענה על ידה טענה נוספת העומדת בסתירה להצהרותיה בהליכים שלפניי, כך שבניגוד לטענותיה כאן לפיהן המנוח תמך בה כלכלית, הצהירה בסעיף 7 ל"תצהיר ההסתבכות", כי ילדיה הבגירים תומכים בה כלכלית.

47. עינינו הרואות, אם כן, כי בהזדמנויות שונות במועדים שקדמו לפטירת המנוח טענה הנתבעת טענות עובדתיות העומדות בסתירה גמורה לאלו הנטענות על ידה בבית משפט זה - לראשונה עשתה כן בפני המוסד לביטוח לאומי, ומאוחר יותר בפני בית המשפט המחוזי.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 16-09-53441 אלמוניות נ' האפוסטרופוס הכללי

ת"ע 16-09-53549 פלונית נ' אלמוניות

1

2 48. במסגרת חקירתה הנגדית אישרה הנתבעת, כי החתימה המתנוססת על גבי התביעה
3 לגמלת הבטחת הכנסה היא חתימתה (עמ' 45 ש' 2-3 לפרוטוקול הדיון מיום
4 04.02.2019) וכן אישרה, כי החתימה על "תצהיר ההסתבכות" אף היא חתימתה (עמ'
5 49 ש' 2-3 שם).

6

7 49. כאשר נשאלה הנתבעת בחקירתה הנגדית לפרש ההבדל בין ההצהרה שנמסרה על ידה
8 למוסד לביטוח לאומי ובין טענותיה בפני בית משפט זה השיבה, כי עשתה כן בהתאם
9 להמלצת המתנדב במל"ל, אשר סייע לה במילוי הטפסים: **"האם יכול להיות שבשנת**
10 **2015 הגשת למל"ל בקשה לקבל הבטחת הכנסה ששם אמרת שאין לך בן זוג.**
11 **ת. כשהלכתי למל"ל, היה אדם מבוגר שמילא את כל הטופס, אמרתי לו שיש לי בן**
12 **זוג, הוא אמר לי תקשיבי טוב, כל הגרושות אומרות שאין להם בן זוג, זה לא אומר**
13 **שלא ניהלתי קשר עם**

14 ש. כך הצהרת במל"ל שאין לך בן זוג.

15 ת. אמרתי אך זה לא אומר שלא היה לי בן זוג. היה לי בן זוג לכל דבר.

16 ש. הצהרת במל"ל שאין לך בן זוג.

17 ת. אמרתי כי אמר לי כל הגרושות מ.... אומרות שאין להן בן זוג ולכולם יש. הפקיד

18 הוא אדם מבוגר, הוא מתנדב. הוא מ...., אני יודעת את שמו, הוא אמר תעזבי גם אם

19 יש לך בן זוג תעזבי (צ.ל: תעזבי – פ.ג.כ.), כל הגרושות עושות אותו דבר. יכול וטעיתי,

20 אך היה לי בן זוג לכל דבר, חיים משותפים" (עמ' 42 ש' 20 עד עמ' 43 ש' 7 שם).

21

22 גרסה זו אינה מהימנה עליו כלל, ואפילו יש בה מן האמת, מובן, כי אין בה להצדיק

23 מסירת הצהרה כוזבת בפני המוסד לביטוח לאומי, כטענת הנתבעת.

24

25 50. הסתירה בין טענות הנתבעת מזדקרת לעיני כל - בכתבי הטענות שלה וגם במסגרת

26 חקירתה הנגדית שבה הנתבעת והצהירה, כי מאז שנת 2008 המנוח והיא התגוררו

27 יחד וניהלו חיי משפחה לכל דבר ועניין (עמ' 25, ש' 18-19 שם), בעוד בשנת 2014

28 הצהירה בפני המוסד לביטוח לאומי כי אין לה בן זוג.

29

30 ישאל, אם כן, השואל ובצדק, איזו מבין הגרסאות משקפת את האמת, שהרי רק

31 אחת מהן יכולה לשקפה.

32

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 16-09-53441 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 16-09-53549 פלונית נ' אלמוניות

51. זאת ועוד, לטענת הנתבעת בהיותו בן זוגה, נשא המנוח במימון שכר טרחתה של עורכת
הדין אשר ייצגה אותה בהליכי פשיטת הרגל, ובתוך כך ערכה עבורה את "תצהיר
ההסתבכות", החתימה אותה עליו ואימתה חתימתה.
אם כך, כיצד ניתן לקבל ההצהרה שלה במסגרתו של התצהיר האמור, לפיה היא
מתגוררת בגפה?! יתר על כן וכפי שצוין לעיל, באותו תצהיר הוצהר על ידה גם, כי
היא נתמכת כלכלית בידי ילדיה בלא שהוזכרו, ולו במילה, הזוגיות עם המנוח והסיוע
הכלכלי הנרחב שהתקבל מידיו כנטען על ידה בנחישות בהליכים שלפניי.

52. נהיר, כי טענות הנתבעת בדבר היותה ידועה בציבור של המנוח, מגוריהם בכפיפה אחת
וניחול משק בית משותף עמו אינן יכולות לעמוד נוכח הצהרותיה בפני המוסד
לביטוח לאומי ובפני בית המשפט המחוזי, ופשיטא כי היא מושתקת מלהעלות בפני
בית משפט זה.

53. עצם טענות הנתבעת בסיכומיה (סעיף 113) לפיהן הכתה על חטא, והודתה כי יכול
שטעתה בהצהירה כשם שהצהירה בפני המוסד לביטוח לאומי ובפני בית המשפט
המחוזי, מעידה על הקלות בה היא מתייחסת להתנהלותה הנפסדת ולהצגת מצגי
השווא על ידה בפני ערכאה שיפוטית ורשות מנהלית.

היעלה על הדעת, כי בית המשפט ייתן ידו לכך?!
שהרי לו תתקבל גרסת הנתבעת בהליכים שלפניי, לא תהא זאת אלא תוצאה
גרוטסקית, עת דווקא בית המשפט, האמון על חקר האמת ועשיית הצדק נותן, במו
פיו, גושפנקא למסירת הצהרות כוזבות בפני רשויות שונות ולקבלת טובות הנאה
במרמה.

54. לטעמי, די בנימוקים אלה כדי להביא לדחיית ההתנגדות שהוגשה ע"י הנתבעת, תוך
שמובהר בזאת באופן חד וברור, כי בעל דין המבקש לקבל יומו בבית המשפט מצווה
לבוא בשעריו כשידיו נקיות, בתום לב ובהגינות.

55. טענות הנתבעת לפיהן לא הפיקה טובות הנאה מהצהרותיה בפני המוסד לביטוח לאומי
ובפני בית המשפט המחוזי, מוטב היה אלמלא נטענו.

56. באשר להצהרת הנתבעת בפני המוסד לביטוח לאומי

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 16-09-53441 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 16-09-53549 פלונית נ' אלמוניות

• בחקירתה הנגדית אישרה הנתבעת, כי קיבלה מהמוסד לביטוח לאומי קצבת הבטחת הכנסה במשך שלוש שנים (ראו עמ' 42 ש' 12-13 שס). זאת, בעקבות ההצהרה שלה, כי אין לה בן זוג, ומשכאמור הותירה בטופס התביעה שהוגש למוסד לביטוח לאומי את הרובריקה בעניין הכנסות בן הזוג ריקה. לפיכך, הטענה לפיה לא צמחה לה טובת הנאה כתוצאה מן ההצהרה האמורה, אינה ברורה כלל ועיקר.

• התנהלות זו של הנתבעת חמורה שבעתיים נוכח טענותיה במסגרת ההליכים שלפניי, לפיהן המנוח תמך בה כלכלית ומימן הוצאותיה, שהרי ככל שטענותיה בהליכים שלפניי נכונות, נהיר כי הנתונים שהוצגו בפני המוסד לביטוח לאומי עת תביעתה התקבלה והוחלט שהיא זכאית לגמלת הבטחת הכנסה היו מסולפים, ויכול שלו הייתה נפרסת לפניו התמונה האמיתית, הייתה מתקבלת החלטה אחרת, תביעתה הייתה נדחית והיא לא הייתה נמצאת זכאית לגמלה זו. ברי, אפוא, כי ככל שכך היו פני הדברים, אין זאת אלא קבלת דבר במרמה ומתוך כספי הקופה הציבורית.

ככל שטענות הנתבעת בהליך זה אינן נכונות, פשיטא, כי ממילא דין ההתנגדות להידחות, שעה שלא הייתה ידועה בציבור של המנוח.

• כן ברי, כי בחירת הנתבעת לא למלא בטופס התביעה את החלק שעניינו הכנסות בן הזוג בהמשך להצהרה שלה שאין לה בן זוג, עומדת בסתירה מוחלטת לטענתה, כי המנוח והיא ניהלו משק בית משותף.

57. באשר להצהרתה בפני בית המשפט המחוזי

• אין צורך להכביר מלים באשר לטיבו ולמשמעותו של תצהיר הסתבכות כלכלית המוגש לבית המשפט של פשיטת הרגל, ושקול לעדות בפניו. מושכלות יסוד הן, כי תום הלב אשר הפונה לבית המשפט המחוזי בבקשה להכריזו כפושט רגל מחויב בו, הוא אחד השיקולים המרכזיים בהחלטות המתקבלות על ידו, הן בשלב ההכרזה והן בשלב בו נשקל מתן ההפטר.

• ככל שהנתבעת אכן הצהירה דבר שקר ב"תצהיר ההסתבכות" שלה, הרי שהתנהלותה לוקה בחוסר תום לב קיצוני המצדיק דחיית הבקשה להכריז עליה כפושטת רגל.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 16-09-53441 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 16-09-53549 פלונית נ' אלמוניות

1 • לטענת הנתבעת ההפטר אותו קיבלה הותנה בעמידה שלה בתוכנית הפירעון,
2 אשר תאפשר חלוקת דיבידנד בשיעור של 100% לנושים אשר תביעות החוב
3 שלהם אושרו. לפיכך, לדידה, ושעה שהיא עמדה בתוכנית הפירעון האמורה, אין
4 מקום לטענה, כי האמור בתצהירה הצמיח לה טובת הנאה.

5
6 מובן, כי דין טענותיה להידחות. העובדה, שהנתבעת הוכרזה כפושטת רגל, וזכתה
7 בסופו של יום להפטר, ללא כל קשר לטיבו, היא הנותנת, כי צמחה לה טובת
8 הנאה כתוצאה מהצהרותיה בפני בית המשפט של פשיטת הרגל.

9
10 • בעניין זה הבהירה הנתבעת, במסגרת חקירתה הנגדית, במו פיה את יתרונו של
11 הליך פשיטת הרגל על פני הליכי הוצל"פ רגילים: "ש. למה פנית לפש"ר אם
12 היה לך תיק איחוד? עניתי לך. איחוד תיקים זה לכל החיים זה ריביות שלא
13 נגמרים. פש"ר זה לשנתיים. עכשיו כשקיבלנו..." (עמ' 48 ש' 21-22 שם).

14
15 58. מן האמור לעיל עולה, אפוא, בבירור, כי אכן צמחו לנתבעת טובות הנאה כתוצאה
16 מהצהרותיה בפני המוסד לאומי ובפני בית המשפט המחוזי, אשר עומדות בסתירה
17 מוחלטת לטענותיה בהליכים שלפניי.

18
19 59. המסקנה המתחייבת היא, אפוא, שהנתבעת מושתקת מלטעון במסגרת ההליכים שלפניי
20 הטענה כי המנוח והיא היו בני זוג ידועים בציבור, והטענה כי הם התגוררו יחד וניהלו
21 משק בית משותף.

22
23 60. כאמור, הנטל להוכיח, כי היא עומדת בתנאים הקבועים בסעיף 55 לחוק הירושה מוטל
24 על כתפי הנתבעת, ומשהיא מושתקת מלטעון הטענות האמורות, הרי שלא עלה בידיה
25 להרים נטל זה.
26 לפיכך, ומשעסקינן בשתי טענות מרכזיות עליהן מושתתת ההתנגדות, אין להתנגדות
27 זו על מה שתסמוך.

28
29 61. למען הסדר הטוב ולהשלמת התמונה יובהר, כי גם לגופם של דברים, לא עלה בידי
30 הנתבעת להרים את הנטל לפיו הייתה ידועה בציבור של המנוח, וזאת מן הטעמים
31 שיפורטו בקצרה להלן.
32

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 53441-09-16 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 53549-09-16 פלונית נ' אלמוניות

62. חרף טענות הנתבעת לפיהן בפועל התגוררו המנוח והיא יחדיו, הרי שגם עפ"י עדותה, המנוח החזיק בדירה שבבעלותו, ונהג לשוב אליה מדי יום מעבודתו, להתקלח, לכבס בגדיו ורק לאחר מכן להגיע לדירתה.

אמנם, כפי שיובהר להלן, ניתן במקרים חריגים להכיר במגורי בני הזוג בדירות נפרדות כניהול משק בית משותף, אך נסיבות המקרה דנא אינן באות בגדרם, שעה ששוכנעתי כי הקפדת המנוח להחזיק בדירה נפרדת, המצויה בבעלותו, תוך הדרת הנתבעת ממנה, מקורה ברצונו לשמור על הפרדה רכושית ביניהם.

ראו בעניין זה עדותו של גיס המנוח, מר אשר נמצאה מהימנה עליו מאוד: "ש. ושהוא אמר לך שהוא לא רצה שהיא תהיה ידועה בציבור? ת. הוא לא רצה למסד את הקשר. עם אף אחת, היו לו כמה ולא רצה למסד את הקשר עם אף אחת. ש. ומה הוא דיבר על ידועה בציבור? ת. הוא לא רצה ליצור מצב של ידועה בציבור. הוא חי בבית בנפרד, ניהל משק בית בנפרד, בגלל זה החזיק את הבית. הוא חי ואכל בבית הרבה. החזיק מנקה בבית. שילם חשבונות חשמל, הכל רגיל. אפילו בגד לא היה מוכן להשאיר אצלה ואצל אף אחת אחרת. היו לו כמה נשים" (עמ' 230 ש' 4-11 לפרוטוקול הדיון מיום 07.02.2019).

בניגוד לנטען על ידי הנתבעת, מהראיות שהוצגו ע"י התובעות עולה, כי המנוח חויב בתשלום עבור שירותי צריכה שונים בגין דירתו, כדוגמת חשמל ומים - עובדה המעידה כי הוא התגורר בה ולא בדירת הנתבעת כטענתה. ודוק, אפילו נהג המנוח להתארח בקביעות אצל הנתבעת, אין בעובדה זו כדי ללמד על מגורים יחד, וודאי לא על ניהול משק בית משותף. בהקשר זה יוער, כי התובעות נהגו לבקר אצל המנוח בסופי שבוע בלבד.

63. מהעדויות שנשמעו לפניי שוכנעתי, כי מבחינת המנוח לא הייתה מערכת היחסים שלו עם הנתבעת אקסלוסיבית, ובמקביל לקשר שהוא ניהל עמה (ועל כך אין חולק, וראו למשל הראיות שהוצגו על ידה ולקוחות מפרסומים ברשת החברתית), נהג המנוח להתראות ולבלות עם נשים נוספות.

כך, לדוגמא, עולה מן העדויות, כי המנוח ניהל קשר אינטימי עם אישה נוספת – גב' (עמ' 183 ש' 1-11 לפרוטוקול הדיון מיום 06.02.2019) וגם עם גרושתו, אם התובעות, גב' (עמ' 197 ש' 20 עד עמ' 199 ש' 10, שם). מעדות הגב' ... עולה עוד, כי

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 53441-09-16 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 53549-09-16 פלונית נ' אלמוניות

המנוח ניהל קשרים חבריים ואינטימיים עם נשים שונות מטעמי נוחות (עמ' 208 ש'
10-12, שם) מבלי ליצור מחויבות כלפיהן. עדויות אלו היו מהימנות עליו.

64. בעניין זה מצאתי להבהיר, כי שוכנעתי שהקשר של המנוח עם הנתבעת היה הדוק, רציני
ומשמעותי יותר מן הקשרים שניהל עם נשים אחרות, אולם, כאמור, שוכנעתי עוד, כי
הוא לא ראה עצמו מחויב כלפיה, ולכן ניהל במקביל לקשר עמה קשרים אינטימיים
עם אחרות, וגם עובדה זו מטילה, במידה רבה, צל על טענותיה לפיהן המנוח והיא
ניהלו מערכת יחסים של ידועים בציבור.

65. הגם שמן הראיות שהוצגו ע"י הנתבעת עולה, כי המנוח נשא בתשלומים רבים הנוגעים
להתחייבויות שונות שלה (מסר בידיה המחאות המשוכות מחשבון הבנק שלו
לתשלום דמי השכירות של דירת המגורים שלה, נשא בתשלום עבור טיפולי השיניים
שלה, נשא בתשלום שכר טרחת עורכת הדין שייצגה אותה בהליך פשיטות הרגל), מן
התשתית הראייתית שהונחה לפניי עולה, כי בחייו היה המנוח אדם נדיב ורחב לב,
אשר נהג להרעיף מטובו על סובביו ולהעניק להם מתנות, וכך גם נהג כלפי הנתבעת.
לצד זאת, גם אם בשל חיבה יתרה כלפיה העניק לה יותר מלאחרים, אין בכך להעיד
בהכרח על היותם ידועים בציבור.

ראו בעניין זה :

עדות הגב' גרושתו של המנוח לפיה לאחר שהתגרשו זה מזו, העניק לה המנוח
מתנות יקרות ערך ומימן הוצאות אישיות רבות שלה כדוגמת מימון לימודי נהיגה,
רכב אותו רכש עבורה (עמ' 197 ש' 1-2 לפרוטוקול הדיון מיום 06.02.2019), מחשב
נייד, מייבש כביסה, טלוויזיה, שרשרת (עמ' 221 ש' 1-10 שם) וכן נשא בעלות
ההחלקה של שערה (עמ' 196 ש' 3-11 שם).

עדות מר גיסו של המנוח: "ש. מה היה ביחס ל... (הנתבעת – פ.ג.כ.)? מה היו
ההקנטות, או מה שעשית ל... (הנתבעת – פ.ג.כ.)? ת. גיסי היה בחור נדיב מאוד, לא
רק עם (הנתבעת – פ.ג.כ.), אלא עם כל דבר. היד פתוחה חופשי. כל פעם שהיה
בא עם משהו, עם משהו, משהו, גם לפני (הנתבעת – פ.ג.כ.) וגם אחרי ...
(הנתבעת – פ.ג.כ.), אז הייתי מקניט אותו ואומר לו יאלה מספיק, כל דבר בכסף (עמ'
233 ש' 16-19 לפרוטוקול הדיון מיום 07.02.2019).

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 16-09-53441 אלמוניות נ' האפוסטרופוס הכללי

ת"ע 16-09-53549 פלונית נ' אלמוניות

עדות הגב', אשר עפ"י הנטען, ניהלה קשר רומנטי עם המנוח במקביל לקשר שלו עם הנתבעת: "ש. תגידי לי את, מישהו שסוגר צימר לכמה שעות ומקבל כסף? ת. חס ושלום, לא מדובר בכסף. לפעמים יותר מתאים להיות בצימר מאשר להיות בבית שלי, אתה מבין, זה נחמד, רומנטי בעיני, אבל מתנות בלי שום קשר היה קונה לי מידי פעם ומפתיע אותי. הוא גם עזר לי שהבת שלי התחתנה וכשנולדה לי נכדה הביא לי מתנה. הוא היה בן אדם מאוד נדיב, נשמתו עדן. ש. כשהוא נתן לך מתנות עבור הבנות שלך, הלך לבחור את השמלה? ת. לא, זה שמלה בשבילי. ש. הוא הלך לבחור אתך את השמלה? ת. לא, עשיתי אצל מעצבת והוא נתן לי כסף, עזר לי, אמר שהוא רוצה לעזור לי. ש. נתן לך כסף מזומן? ת. כן. ש. אז כן קיבלת כסף ממנו? ת. כן, עזר לי, אנחנו חברים טובים" (עמ' 186 ש' 15 עד עמ' 187 ש' 4 לפרוטוקול הדיון מיום 06.02.2019).

שוכנעתי, אפוא, כי מערכת היחסים אותה ניהלו המנוח והנתבעת לא כללה ניהול משק בית משותף, כי אם סיוע כספי וכלכלי שהעניק לה המנוח בלא כל היבט שיתופי או הדדי שהוא בפן הכלכלי.

66. הנתבעת עליה מוטל, כאמור, הנטל להוכיח היותה ידועה בציבור של המנוח, בחרה שלא לזמן לעדות את בנה ... אשר לטענתה התגורר עמה ועם המנוח. מדובר בעדות אשר חשיבותה רבה, והיה בכוחה, ככל שטענות הנתבעת נכונות, לתרום להן תרומה של ממש ולשפוך אור על אופי מערכת היחסים שניהלה עם המנוח בפרט בשאלת המגורים המשותפים וניהול משק הבית. הימנעות הנתבעת מלהציג עדות זו בפני בית המשפט מדברת בעד עצמה, ובנסיבות אלו פועלת לחובתה החזקה לפיה, משלא הוזמן על ידה עד חיוני, חזקה היא, כי לו הוזמן אותו עד והעיד, הייתה עדותו פועלת לחובתה, או למצער לא תומכת בגרסתה.

67. למען הסר ספק יובהר ויודגש, כי האמור לעיל בכל הנוגע לאופי שנשא הקשר בין המנוח והנתבעת נכתב למעלה מן הצורך, שעה שמצאתי, כי חל בענייננו הכלל בדבר השתק שיפוטי, וכי הנתבעת מושתקת מלטעון שתי הטענות שבבסיס ההתנגדות למתן צו הירושה, ומשכך ממילא דין ההתנגדות להידחות.

סוף דבר

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

ת"ע 53441-09-16 אלמוניות נ' האפוטרופוס הכללי

ת"ע 53549-09-16 פלונית נ' אלמוניות

68. נוכח האמור לעיל בהרחבה, דין ההתנגדות שהגישה הנתבעת למתן צו הירושה אחר עיזבון המנוח – להידחות.

69. התובעות רשאיות להגיש צו ירושה פורמלי לחתימתי.

70. הנתבעת תישא בהוצאות התובעות בסך 15,000 ₪, אשר ישולמו תוך 45 יום.

71. פסק הדין ניתן לפרסום תוך השמטת שמות הצדדים ופרטים מזהים אחרים.

ניתן היום, ה' טבת תש"פ, 02 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.

פאני גילת כהן, שופטת